

درس اول : یادآوری

اسم : در عربی به دو دسته مذکر و مؤنث تقسیم می شود .

اسم مفرد ، مثنی ، جمع

مثال	نشانه	عدد و جنس
طالِبٌ	—	 مفرد مذکر
طالِبَةٌ	ة	 مفرد مؤنث
طالبان - طالِبَينِ	ان	 مثنی
طالبات - طالِبَاتِ	ین	
طالبونَ	ونَ	 جمع مذکر سالم
طالبینِ	ینَ	
طالبات	ات	 جمع مؤنث سالم
طلاب	ندارد	 جمع مکسر

اسم اشاره: برای اشاره کردن به یک شخص یا یک چیز از اسم اشاره استفاده می‌کنیم. اسم اشاره به دو دسته نزدیک و دور تقسیم می‌شود.

اسم های اشاره به نزدیک

مؤنث	مذکر	
هذه (این)	هذا (این)	مفرد
هاتان - هاتین (این‌ها)	هذان - هذین (این‌ها)	مثنی
هؤلاء (این‌ها)	هؤلاء (این‌ها)	جمع
اسم اشاره دور		
مؤنث	مذکر	
تلك (آن)	ذلك (آن)	مفرد
اولئك (آنان)	اولئك (آنان)	جمع

ضمیر: کلمه‌ای است که جانشین اسم می‌شود و از تکرار آن جلوگیری می‌کند. ضمیرها در هر دو زبان فارسی و عربی به صورت « منفصل - جدا » و « متصل - پیوسته » هستند. « ضمائر متصل به آخر کلمه می‌پیوندند. »

مثال: کتابه « کتابش - کتاب او » قلمه « قلمش - قلم او »

		فارسی	عربی
		من مَم	أنا سِ
		تو تَت	أنتَ كَ
		او سَش	هو هُ
	أنتِ كِ		
	هي ها		

		ما مَمان	نحنُ سِنا
	أنتُمَا كِ		
	كُما		أنتمُ كُم
	هُما هُما		هُم هُم
	هُنَّ هُنَّ		
			

فعل : کلمه ای که بر معنا و زمان مستقل دلالت دارد .

تقسیم فعل بر اساس زمان : (ماضی - مضارع)

۱- فعل ماضی : بر انجام کار در زمان گذشته دلالت دارد .

آن چه انجام داده ای قبلا فعل ماضی بدان تو آن حتما

گفت ، دیروز را بدان قال جاء آمد ، رجع برگشت

مثال : لَعِبَ (بازی کرد.)

دَرَسَ (درس خواند)

سَأَلَ (پرسید.)

كَتَبُوا (نوشتند.)

گروه آموزشی عصر

فعل ماضی منفی :

فعلی که بر انجام نشدن کار در زمان گذشته دلالت دارد .

ما + فعل ماضی = ماضی منفی

ماضی اولش ما داره ما هم اولش ما می داریم

به عبارات زیر و ترجمه آن توجه کنید :

ذهب الطلاب إلى السَّفرةِ العلميّةِ . ← دانش آموزان به گردش علمی رفتند.

ماذهب الطلاب إلى السَّفرةِ العلميّةِ في السَّنةِ الماضيّةِ.

دانش آموزان سال گذشته به گردش علمی رفتند.

مقایسه فعل ماضی در فارسی و عربی :

شخص	فعل ماضی عربی	فعل ماضی فارسی
 	أنا كُتبتُ واجِبٌ	من تکلیفم را نوشتم
 	أنتِ كُتبتِ واجِبٌ أنتِ كُتبتِ واجِبٌ	تو تکلیفت را نوشتی
 	هو كُتِبَ واجِبٌ هِيَ كُتِبَتْ واجِبُهَا	او تکلیفش را نوشت او تکلیفش را نوشت

www.my-dars.ir

فعل ماضی فارسی	فعل ماضی عربی	شخص
ما تکلیفمان را نوشتیم .	نحنُ کتَبْنَا وَاجِبْنَا	
شما تکلیفتان را نوشتید .	أنتم کتَبْتُمْ وَاجَبْتُمْ أَنْتُمْ کتَبْتُمْ وَاجَبْتُمْ أَنْتُمْ کتَبْتُمْ وَاجَبْتُمْ	
ایشان تکلیفشان را نوشتند .	هم کتَبُوا وَاجَبُوا هُنَّ کتَبْنَ وَاجَبْنَ هِمْا کتَبَا وَاجَبَا هُمَا کتَبْتَا وَاجَبْتَا	

مادی درس

گروه آم

www.dars.ir

اَيُّهَا الطَّالِبُ : هَلْ تَعْلَمُ ؟

هل تعرفُ أَيَّامَ الاسبوع بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟ كم فصلاً في السَّنَةِ؟

الفصول		الايام	
بهار	الرَّبِيع	شنبه	السَّبْت
تابستان	الصَّيْف	يكشنبه	الأحد
پايز	الخَرِيف	دوشنبه	الإثنين
زمستان	الشِّتَاء	سه شنبه	الثلاثاء
		چهارشنبه	الأربعاء
		پنج شنبه	الخميس
		جمعه	الجمعة

www.my-dars.ir

هل تعرف الألوان؟ ما هي وجبات اليومية؟ (وعد ه های غذایی)

الوجبات		الالوان	
صباحانه	فطور	سفید	أبيض
ناهار-	غداء	سیاه	أسود
شام	عشاء	سبز	أخضر
		آبی	أزرق
		قرمز	أحمر
		بنفش	بنفسجی

هل تعلم عن الاعداد؟ الاعداد الاصلية

		١- واحد
		٢- اثنان
		٣- ثلاثة
		٤- أربعة
		٥- خمسة
		٦- ستة
		٧- سبعة
		٨- ثمانية
		٩- تسعة
		١٠- عشرة
		١١- أحد عشر
		١٢- اثنا عشر

چند مثال برای اعداد اصلی :
به این عبارات توجه کنید .
گَمَّ عَدَدُ الْمَفَاتِيحِ؟ خَمْسَةٌ .

گَمَّ كِتَابًا هُنَا؟ ثَمَانِيَةٌ .

گَمَّ بَيْتًا فِي الصُّورَةِ؟ أَرْبَعَةٌ .

کلمات پرسشی

مثال	ترجمه	کلمه پرسشی
هل أنت في المكتبة؟ نعم / لا	آیا؟	هل «أ»
مَنْ هو؟ هو مُجَاهِدٌ .	چه؟	مَنْ
لِمَنْ هذه الحقيبة؟ لِصَدِيقَتِي .	مال چه کسی	لِمَنْ
ما هذه؟ هذه سَمَكَةٌ .	چه؟ چیست	ما
ماذا تَفْعَلانِ؟	چه چیزی؟	ماذا
بِمَ تُسَافِرُ؟ بالطائرة .	باچه چیزی؟	بِمَ «ب + ما»

کلمات پرسشی	ترجمه	مثال
گم	چند؟	گم کتاباً هنا؟ ثمانیة .
أی	کدام؟	أیُّ شُغْلِ مُهِمٍّ؟ کُلُّ مِهْنَةٍ.
أین	کجا؟	أینَ تَقْرَأُ الْکِتَابَ/ فِی الْمَكْتَبَةِ.

نکته : در پاسخ به اسم پرسشی «أین» از کلمات زیر استفاده می شود .
 فَوْقَ : بالا / تَحْتَ : زیر / أَمَامَ : مقابل / جَنْبَ : کنار / عِنْدَ : نزد / حَوْلَ :
 پیرامون / بَيْنَ : میان / فِي : در / عَلَى : روی / عَلَى الْيَمِينِ : سمت
 راست / عَلَى الْيَسَارِ : سمت چپ / هنا : اینجا / هناك : آنجا

درس دوم

فعل مضارع : فعلی که بر زمان حال و آینده دلالت می کند .
 به مثال های زیر توجه کنید .

من می نویسم .	أَنَا أَكْتُبُ	آ	کُتِبَ		
---------------	----------------	---	--------	--	---

تو می نویسی	أَنْتَ تَكْتُبُ	تَ	کُتِبَ	
-------------	-----------------	----	--------	---

تو می نویسی	أَنْتِ تَكْتُبِينَ	تَ	کُتِبَ	یْنَ	
-------------	--------------------	----	--------	------	---

به مقایسه فعل های ماضی و مضارع در عربی و فارسی دقت کنید.

ترجمه	فعل مضارع	ترجمه	فعل ماضی
من قرآن را حفظ می کنم.	أَنَا أَحَقِّظُ الْقُرْآنَ 	من قرآن را حفظ کردم	أَنَا حَقَّقْتُ الْقُرْآنَ
تو قرآن را حفظ می کنی.	أَنْتَ تَحَقِّظُ الْقُرْآنَ 	تو قرآن را حفظ کردی	أَنْتَ حَقَّقْتَ الْقُرْآنَ
	أَنْتِ تَحَقِّظِينَ الْقُرْآنَ 		أَنْتِ حَقَّقْتِ الْقُرْآنَ

درس سوم

نکته : بیشتر فعل هایی که بر وزن « فَعَلَ ، فَعِلَ ، فَعَّلَ » هستند فعل ماضی اند و اگر بر سر آنها یکی از حروف « أ ، تَ ، نَ ، يَ » بیاید ، به فعل مضارع تبدیل می شود.

آن چه انجام می دهی حالا

تو مضارع بدان و زود بگذار

ابتدای فعل ماضی را

تو چهار حرف «تینا» را (ت ی ن ا)

مانند :

أ + جلس = أَجْلِسُ .

ت + جلس = تَجْلِسُ .

ت + جلس + ین = تَجْلِسِينَ .

فعل مستقبل (آینده) :

در صورتی که قبل از فعل مضارع «س یا سوف» بیاید ، فقط بر زمان آینده دلالت می کند. و در ترجمه آن از فعل خواه استفاده می شود. «س» یا «سوف»

+ فعل مضارع = مستقبل www.my-dars.ir

مثال : أَنْتُمْ سَوْفَ تَفْرَحَانِ : شما شاد خواهید شد.

مثال: أَنَا نَجَارٌ . سَأَصْنَعُ كُرْسِيًّا خَشَبِيًّا .

من نجار هستم . یک صندلی چوبی خواهم ساخت

درس چهارم : فعل مضارع ۲

در این درس با سه شکل دیگر فعل مضارع آشنا می شوید .

يَ، تَ، نَ + فعل = يَفْعَلُ ، تَفْعَلُ ، نَفْعَلُ

به مثال های زیر توجه کنید :

يَ	كُتِبَ	هُوَ يَكْتُبُ	او می نویسد
----	--------	---------------	-------------

تَ	كُتِبَ	هِيَ تَكْتُبُ	تو می نویسی
----	--------	---------------	-------------

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

نَ	كُتِبَ	نَحْنُ نَكْتُبُ	ما می نویسیم
----	--------	-----------------	--------------

به مقایسه فعل های ماضی و مضارع در عربی و فارسی دقت کنید.

ترجمه	فعل مضارع	ترجمه	فعل ماضی
او قرآن را حفظ می کند.	هو يَحْفَظُ الْقُرْآنَ 	او قرآن را حفظ کرد.	هو حَفِظَ الْقُرْآنَ
ما قرآن را حفظ می کنیم.	هي تَحْفَظُ الْقُرْآنَ 	ما قرآن را حفظ کردیم.	هي حَفِظَتِ الْقُرْآنَ
	نَحْنُ نَحْفَظُ الْقُرْآنَ 		نَحْنُ حَفِظْنَا الْقُرْآنَ

نکته ۱: به ترجمه فعل « تَعْمَلُ » در دو جمله زیر توجه کنید.

يا نَجَّارُ، أَنْتَ تَعْمَلُ جَيِّدًا.

ای نجار، تو خوب کار می کنی.

هذه البنتُ تَعْمَلُ في المِخْتَبَرِ.

این دختر در آزمایشگاه کار می کند.

در فعل های مضارع گاهی برخی از فعل ها به یک شکل نوشته می شود در این گونه موارد از طریق نشانه های موجود در جمله مثل « مذکر و یا مؤنث بودن اسم ، اسم های اشاره ، ضمائر ، صفت و » که در دو جمله وجود دارد . به ترجمه فعل پی می بریم . مثل دو جمله بالا که در جمله ی اول « نَجَار و أَنْتَ » و در جمله ی دوم « بنت و هذه » معنی تَعَمَّلُ را مشخص می کند .

نکته ۲ :

تشخیص زمان فعل « ماضی ، مضارع ، مستقبل » از طریق ترجمه با توجه به معنای کلماتی مانند « أسبوعُ القادِم : هفته آینده / قَبْلَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ : سه روز قبل / أَمْسٍ : دیروز / غدا : فردا / قَبْلَ سَاعَةٍ / بَعْدَ سَاعَةٍ) می توان فعل مناسب را انتخاب کرد . به مثال زیر توجه کنید :

أَنَا سَوْفَ إِلَى بِلَادِي فِي الْأُسْبُوعِ الْقَادِمِ . أَرْجِعُ رَجَعْتُ

با توجه به کلمه الْأُسْبُوعِ الْقَادِمِ که به معنای هفته آینده می باشد و کلمه سَوْفَ به معنی خواه که فقط بر سر فعل مضارع قرار می گیرد ، فعل مناسب برای جای خالی أَرْجِعُ می باشد .

نَحْنُ إِلَى الْبُسْتَانِ قَبْلَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ . ذَهَبْنَا سَتَذْهَبُ

کلمه «قَبْلَ» بر گذشته دلالت دارد بنابراین زمان فعل نیز باید گذشته و ماضی

باشد، بنابراین گزینه مناسب برای جای خالی فعل «ذهبنا» است .

کلمه « ما » دو کاربرد دارد . ۱- منفی کردن ۲- پرسش

«ما» برای منفی کردن فعل ماضی

« ما » به معنای « چیست ؟ »

مَاضِحَكْتَ

نخندیدی.

مَا سَمِعْتُ

نشنیدم .

مَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى ؟

یا موسی آن چیست در دست
راستت؟

ساختار درس دوم تا پنجم : مای درس

فارسی	عربی	فارسی	عربی
ما می شنویم	نَحْنُ نَسْمَعُ	من می شنوم	أَنَا أَسْمَعُ
		تو می شنوی.	أَنْتَ تَسْمَعُ أَنْتِ تَسْمَعِينَ
		او می شنود.	هُوَ يَسْمَعُ هِيَ تَسْمَعُ

درس ششم: فعل مضارع ۳

در این درس نیز با چهار شکل دیگر فعل مضارع آشنا می شوید.

ت + فعل مضارع (تَفْعَلُونَ / تَفْعَلْنَ / تَفْعَلَانِ)

به مثال های زیر توجه کنید:

شما می نویسید.

تَكْتُبُونَ

وَنَ

كُتِبَ

تَ

شما می نویسید.

تَكْتُبْنَ

نَ

كُتِبَ

تَ

مای درس

www.my-dars.ir

شما می نویسید.

تَكْتُبَانِ

انِ

كُتِبَ

تَ

به مقایسه فعل های ماضی و مضارع در عربی و فارسی دقت کنید .

ترجمه	فعل مضارع	ترجمه	فعل ماضی
شما قرآن را حفظ می کنید .	<p>أَنْتُمْ تَحْفَظُونَ الْقُرْآنَ</p> 	شما قرآن را حفظ کردید .	<p>أَنْتُمْ حَفِظْتُمُ الْقُرْآنَ</p>
	<p>أَنْتَ تَحْفَظُ الْقُرْآنَ</p> 		<p>أَنْتَ حَفِظْتَ الْقُرْآنَ</p>
	<p>أَنْتُمْ تَحْفَظَانِ الْقُرْآنَ</p> 		<p>أَنْتُمْ حَفِظْتُمَا الْقُرْآنَ</p>

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

نکته ۱: هر چهار شکل فعل (تَفْعَلُونَ / تَفَعَّلْنَ / تَفَعَّلَنْ / تَفَعَّلَانِ / تَفَعَّلَانِ = انجام می-دهید.) در فارسی به یک شکل ترجمه می شوند. و این به این دلیل است که در فارسی فعل ها را برای « مذکر و مؤنث » و « مثنی و جمع » یکسان به کار می بریم.

نکته ۲: هر گاه با چهار شکل فعل (تَفْعَلُونَ / تَفَعَّلْنَ / تَفَعَّلَنْ / تَفَعَّلَانِ / تَفَعَّلَانِ) جمله پرسشی بسازیم در پاسخ تنها از یک شکل فعل مضارع

« نَفَعَلُ » استفاده می کنیم .

به مثال های زیر توجه کنید .

ماذا تَأْكُلُونَ يا رجالُ ؟ نَأْكُلُ طَعَامَ الْإِفْطَارِ .

ماذا تَأْكُلْنَ يا نِساءُ ؟ نَأْكُلُ طَعَامَ الْإِفْطَارِ .

درس ششم : ادامه نکات مربوط به فن ترجمه

نکته ۳: در پاسخ به کلمه پرسشی « لِمَاذَا » می توانیم جمله را با « لِأَنَّ : برای

این که « یا » لِ : برای « شروع کنیم . ورزشی عصر

به مثال های زیر توجه کنید . www.my-dars.ir

لِمَاذَا ذَهَبْتِ إِلَى السُّوقِ ؟ لِشِرَاءِ خَاتَمٍ ذَهَبِيٍّ .

لِمَاذَا أَنْتُمْ مَسْرُورُونَ ؟ لِأَنَّنا نَاجِحُونَ فِي الْمُسَابَقَةِ .

نکته ۴ :

برای منفی کردن فعل مضارع از حرف « لا » استفاده می کنیم

لا + فعل مضارع = ماضی منفی «أَنَا لَا أَكْذِبُ : من دروغ نمی گویم .

در پاسخ به کلمه ی پرسشی « مَتَى : چه وقت » کلماتی می آیند که بر زمان دلالت دارند .

برخی از کلماتی که بر زمان دلالت دارند ، عبارتند از :

« الْيَوْمَ (امروز) أَمْسٍ (دیروز) غَدًا (فردا) صَبَاح (صبح) عَصْر -

مَسَاء (بعد از ظهر - شب) لَيْل (شب) قَبْلَ سَنَتَيْنِ (دو سال قبل) بَعْدَ

أَسْبُوعَيْنِ (دو هفته بعد) فِي الشَّهْرِ الْمَاضِي (در ماه گذشته) فِي الشَّهْرِ الْقَادِمِ (در ماه آینده)

مَتَى تَكْتُبُ (تَكْتُبِينَ) وَاجِبَاتِكَ (وَاجِبَاتِكِ) ؟ اَكْتُبُ غَدًا .

کی تکالیفت را می نویسی ؟ فردا می نویسم .

فن ترجمه :

نکته : در زبان عربی اگر افعال سوم شخص قبل از انجام دهنده خود

«فاعل» قرار بگیرند ، به صورت مفرد می آیند حتی اگر فاعل آنها مثنی یا جمع

باشد . و در چنین جملاتی فعل به صورت جمع ترجمه می شود .

به مثال های زیر توجه کنید .
www.my-dars.ir

تَعْمَلُ هَاتَانِ الْفَلَّاحَتَانِ فِي الْمَزْرَعَةِ .

این دو خانم کشاورز در مزرعه کار می کنند.

يَخْرُجُ اللَّاعِبَانِ مِنَ سَاحَةِ الْمُسَابَقَةِ .

دو بازیکن از میدان مسابقه بیرون می روند

درس هشتم : فعل مضارع ۴

در این درس با چهار شکل فعل مضارع آشنا می شوید .
 یَ، تَ + فَعَّلَ = (یَفْعَلُونَ ، یَفْعَلْنَ ، یَفْعَلَانِ ، تَفْعَلَانِ)
 به مثال های زیر توجه کنید .

یَ	کَتَبُوا	وَنَ	یَکْتُوبُونَ	می نویسند
----	----------	------	--------------	-----------

یَ	کَتَبْتُمْ	نَ	یَکْتُوبْنَ	می نویسند .
----	------------	----	-------------	-------------

یَ	کَتَبْتُمَا	اِنِ	یَکْتُوبَانِ	می نویسند .
----	-------------	------	--------------	-------------

تَ	کَتَبْتُمْ	اِنِ	تَکْتُوبَانِ	می نویسند .
----	------------	------	--------------	-------------

فن ترجمه :

نکته : با دقت در فعل های زبان فارسی در می یابیم که در زبان فارسی مذکر و مؤنث برابرند و فعل مثنی هم وجود ندارد به همین دلیل برخی از شکل های فعل ماضی و مضارع عربی ، در فارسی دارای ترجمه یکسان می باشند . مانند این چهار شکل فعل مضارع (یَفْعَلُونَ ، یَفْعَلْنَ ، یَفْعَلَانِ ، تَفْعَلَانِ) که به معنای (آن ها انجام می دهند) است .

به مثال های زیر توجه کنید :

هُمْ يَسْمَعُونَ الْقُرْآنَ.

هُنَّ يَسْمَعْنَ الْقُرْآنَ. آن ها به قرآن گوش می کنند.

هُمَا يَسْمَعَانِ الْقُرْآنَ .

هُمَا تَسْمَعَانِ الْقُرْآنَ .

درس نهم

کلمه پرسشی کیف به معنی « چه طور - چگونه » درباره پرسش از کیفیت و چگونگی حالت یک فعل یا یک چیز به کار می رود ، و در پاسخ آن هم از کلماتی مانند (بخیر ، بِسُرْعَةٍ ، مَسْرُورَةً.....) که بیان کننده حالت است استفاده می شود .

به مثال های زیر توجه کنید .

کیف حالک؟ أنا بخیر.

کیف تسأل الطالبة؟ تسأل مسرورة وزشي عصر

فن ترجمه :

www.my-dars.ir

نکنه ۱ : گاهی کلمه ی « لِ ، لَ : برای » یا « عِنْدَ : نزد » برای مالکیت و

به معنی « داشتن » به کار می رود .

به مثال های زیر توجه کنید .

لَهُمْ حَدِيقَةٌ جَمِيلَةٌ . باغ های زیبایی دارند.

عِنْدَكَ أَزْهَارٌ جَمِيلَةٌ . گل های زیبایی داری .

نکته ۲: حرف « لـ » قبل از ضمائر متصل، به صورت « لَ » می آید:

مثال: لَ + هُ = لَهُ

درس دهم: اعداد ترتیبی

هل تعلم عن الاعداد؟ (الأعداد الترتیبیة و الاعداد الاصلیة)

اعداد در زبان عربی به دو دسته اعداد اصلی و اعداد ترتیبی تقسیم می شوند. اعداد اصلی در پاسخ کلمه پرسشی «گم - چند؟» می آیند. به مثال زیر توجه کنید:

كَمْ كُرْسِيًّا حَوْلَ الْمِنْضَدَةِ؟ أَرْبَعَةٌ

اعداد ترتیبی: اعدادی که بیان کننده رتبه و ترتیب می باشند.

الفصل الثالث في السنة خريف. فصل سوم سال، پاییز است.
الشهر الحادي عشر في السنة شهر بهمن.

یازدهمین ماه سال، ماه بهمن است. ورزشی عصر

www.my-dars.ir

الأعدادُ التَّرتيبيَّةُ

			
السابعة	٧- السابع	اولى	الأول
الثامنة	٨- الثامن	الثانية	الثاني
التاسعة	٩- التاسع	الثالثة	الثالث
العاشرة	١٠- العاشر	الرابعة	الرابع
الحادية عشرة	١١- الحادي عشر	الخامسة	الخامس
الثانية عشرة	١٢- الثاني عشر	السادسة	السادس

ماي درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir